

Minister Zdrowia

DLT.050.32.2026.AM
Warszawa, 17 sierpnia 2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 18760 Pani Poseł Aleksandry Kot, w sprawie rozszerzenia katalogu uprawnień przysługujących krwiodawcom, proszę o przyjęcie poniższego.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o publicznej służbie krwi¹ honorowemu dawcy krwi oraz zasłużonemu honorowemu dawcy krwi przysługują:

- zwolnienie od pracy oraz zwolnienie od wykonywania czynności służbowych w dniu oddania krwi i w dniu następnym, a także na czas okresowego badania lekarskiego dawców krwi²;
- zwrot utraconego zarobku na zasadach wynikających z przepisów prawa pracy;
- zwrot kosztów przejazdu do jednostki organizacyjnej publicznej służby krwi na zasadach określonych w przepisach dotyczących diet i innych należności z tytułu podróży służbowych na obszarze kraju; koszt przejazdu ponosi jednostka organizacyjna publicznej służby krwi;
- posiłek regeneracyjny.

Ponadto dawcy krwi mogą skorzystać z odliczenia od dochodu darowizny na cele krwiodawstwa, na zasadach określonych w przepisach o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Zasłużonemu Honorowemu Dawcy Krwi przysługują również bezpłatne zaopatrzenie w leki objęte właściwymi wykazami, do wysokości limitu finansowania, na zasadach określonych w art. 43 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych³ oraz korzystanie poza kolejnością ze świadczeń opieki zdrowotnej oraz z usług farmaceutycznych udzielanych w aptekach, na zasadach określonych w tej ustawie.

---

¹ ustawa z dnia 22 sierpnia 1997 r. o publicznej służbie krwi (Dz. U. z 2024 r. poz. 1782)

² zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 298² ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz.U. z 2025 r. poz. 277, z późn. zm.)

³ ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1461, z późn. zm.)

Dobrowolność i nieodpłatność donacji oznaczają, że uprawnienia przysługujące krwiodawcom należy postrzegać przede wszystkim jako formę zwrotu ponoszonych kosztów oraz wyraz uznania i wdzięczności za oddaną krew i jej składniki, a nie jako główną przesłankę podjęcia decyzji o donacji. Decyzja o oddaniu krwi powinna wynikać z chęci niesienia pomocy innym, nie zaś z kalkulacji korzyści. Krew nie jest produktem, lecz darem dla drugiego człowieka.

Doświadczenia wielu państw wskazują, że krew i jej składniki pozyskiwane w ramach honorowego krwiodawstwa służą zapewnieniu bezpieczeństwa oraz ochronie zdrowia zarówno dawców, którzy są filarem krwiolecznictwa, jak i biorców krwi. Komisja Petycji Senatu Rzeczypospolitej Polskiej podczas posiedzenia 7 lutego 2024 r., rozpatrując postulat rozszerzenia uprawnień przysługujących krwiodawcom, nie uwzględniła tego postulatu, wskazując między innymi na potrzebę zachowania honorowego i altruistycznego charakteru dawstwa.

Odnosząc się do kwestii ewentualnej zmiany uprawnień przysługujących krwiodawcom należy wskazać, że krwiodawstwo w Polsce, podobnie jak w całej Europie, jest honorowe, dobrowolne i nie może pociągać za sobą jakiejkolwiek gratyfikacji finansowej. Dlatego też każda decyzja o ewentualnym rozszerzeniu lub zmianie uprawnień przysługujących Honorowym Dawcom Krwi podejmowana jest w kontekście obowiązujących przepisów prawa, zarówno krajowego, jak i europejskiego, które jednoznacznie stanowi, że *„oddawanie krwi, osocza lub składników krwi jest uważane za dobrowolne i nieodpłatne, jeżeli jest dokonywane przez osobę z jej własnej woli i nie daje podstaw do jakiejkolwiek zapłaty w formie pieniężnej lub w jakiejkolwiek równoważnej postaci. Wyłącza to również przyznanie wynagrodzenia w formie wypoczynku, który wykracza poza czas odpowiednio konieczny do oddania krwi i dojazdu. Drobne dowody uznania, napoje i zwrot kosztów podróży są zgodne z pojęciem dobrowolnego i nieodpłatnego oddawania krwi”*. W promocji krwiodawstwa należy zatem stosować przede wszystkim środki odwołujące się do altruizmu oraz solidarności społecznej. Ewentualne zmiany prawne powinny jednocześnie uwzględniać potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa dawców i biorców, stabilności systemu publicznej służby krwi oraz zgodności z zasadą dobrowolnego i nieodpłatnego dawstwa.

Priorytetem publicznej służby krwi jest zapewnienie dostępności krwi i jej składników do celów leczniczych. Jest to możliwe wyłącznie dzięki gotowości obywateli do honorowego oddawania krwi. Krew pozostaje niezastąpionym środkiem leczniczym, którego nie można wytworzyć metodami laboratoryjnymi. W związku z tym planowane jest zintensyfikowanie działań edukacyjnych i promocyjnych skierowanych w szczególności do młodych osób. Dzięki wzmoczonej edukacji na temat honorowego krwiodawstwa oraz zwróceniu szczególnej uwagi na coraz młodsze grupy wiekowe możliwe będzie uświadamianie jak ważne i potrzebne jest honorowe oddawanie krwi. Wobec powyższego w planowanej do realizacji nowej perspektywie programu polityki zdrowotnej Ministra Zdrowia, w zakresie zapewnienia samowystarczalności Rzeczypospolitej Polskiej w krew i jej składniki na lata 2027-2032, wzmocnione zostaną działania dotyczące przekazywania wiedzy na temat potrzeby honorowego oddawania krwi, roli jaką w systemie krwiodawstwa pełnią osoby ofiarowujące krew lub jej składniki, komu krew ratuje życie oraz dlaczego trzeba honorowo oddawać krew. Organizacje wchodzące w skład systemu krwiodawstwa i krwiolecznictwa są świadome konieczności ciągłego podejmowania działań z zakresu promocji i edukacji honorowego krwiodawstwa korzystając z różnych narzędzi i dróg dotarcia do grup docelowych. Dlatego, tak jak to miało miejsce dotychczas, propozycja założeń programu na kolejne lata zostanie opracowana przez interdyscyplinarny zespół i będzie miała charakter długofalowy, konsekwentnie realizując cele sformułowane już w poprzednich edycjach Programu.

Warto dodać, że obecnie realizowany program polityki zdrowotnej pn. „Zapewnienie samowystarczalności Rzeczypospolitej Polskiej w krew i jej składniki na lata 2021-2026”

także uwzględnia promowanie honorowego krwiodawstwa, obalenie mitów związanych z oddawaniem krwi oraz kształtowanie pozytywnych postaw prospołecznych także wśród dzieci i młodzieży. W ramach pakietu informacyjno-edukacyjnego dla uczniów zostały opracowane materiały promocyjne, m.in.: prezentacje multimedialne do wykorzystania przez nauczycieli podczas prowadzenia lekcji, komiksy, gry edukacyjne, książeczki z zagadkami dla najmłodszych, a także plakaty, ulotki, broszury, infografiki edukacyjne oraz filmy promocyjne. Opracowane materiały dostosowane są do potrzeb rozwojowych uczniów – uwzględniając potrzebę dotarcia do ww. grupy i zainteresowania młodych osób honorowym krwiodawstwem, by w przyszłości stanowiły one stabilny fundament krwiodawstwa i krwiolecznictwa, oraz dostosowanie działań promocyjnych i edukacyjnych do grupy odbiorców.

Odnosząc się do liczby dawców posiadających poszczególne tytuły informuję, iż zgodnie z art. 6 ustawy o publicznej służbie krwi⁴ legitymacje Honorowych Dawców Krwi są wydawane przez jednostki organizacyjne publicznej służby krwi. Natomiast odznaczenie Zasłużony Honorowy Dawca Krwi wydaje Polski Czerwony Krzyż na podstawie danych przekazanych przez jednostkę organizacyjną publicznej służby krwi, w której dawca krwi oddał krew lub jej składniki o objętości uprawniającej do nadania tej odznaki. Zgodnie z art. 7 ww. ustawy odznaczenie „Honorowy Dawca Krwi – Zasłużony dla Zdrowia Narodu” nadaje minister właściwy do spraw zdrowia na wniosek:

- 1) kierownika jednostki organizacyjnej publicznej służby krwi, w której dawca krwi oddał krew lub jej składniki o objętości uprawniającej do nadania odznaki;
- 2) organów ogólnopolskich stowarzyszeń honorowych dawców krwi.

Według danych pozostających w dyspozycji Ministerstwa Zdrowia nadano ponad 84 tys. odznaczeń „Honorowy Dawca Krwi – Zasłużony dla Zdrowia Narodu”.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Katarzyna Kęcka
Podsekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/

---

⁴ustawa z dnia 22 sierpnia 1997 r. o publicznej służbie krwi (Dz. U. z 2024 r. poz. 1782).